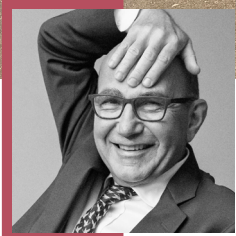

ARLES KARŞILAŞMALARI; FOTOĞRAFIN CANNES'I

Saint Anne kilisesinde bu yılki Arles fotoğraf festivalinin ana misafiri Kuzeyli kadın fotoğrafçıların Sostersakp (Kızkardeşlik birliği) adlı karma sergisi

MEHMET
ÖMÜR

SİNEMA için Cannes ne ise fotoğraf için de Arles odur. Bu yıl 54.'sü yapılan ve 6. defa katılıyor olmaktan dolayı çok mutlu olduğum bu festivale aslında festival demek pek doğru değil. Çünkü adı festival değil, **"Arles Fotoğraf Karşılaşmaları"**. Burada beklenti sadece sergi gezmek değil. Sergi gezme dışında fotoğrafın çeşitli alanlarında çalışanların bir araya gelerek fotoğrafa dair alış-verişte bulunmaları. Sergiler dışında konferanslar, sunumlar, imza günleri, yuvarlak masa toplantıları, küratörler tarafından sergi gezmeleri bu festivali eşsiz kılıyor. Bu yıl buluşmalar için Fransız Kültür Bakanı şöyle söyledi; *"Fotoğraf profesyonelleri ve amatörler tarafından sabırsızlıkla beklenen Arles Karşılaşmaları, 54 yıldır Arles ve çevresinin tarihi*

yapısı ile çağdaş fotoğraf eserleri arasındaki zengin diyalogun sergilenmesidir. Bir fotoğrafçının sıradan insanların göremediklerini gördüğü söylenir. Bazen bizim görmezden geldiğimiz yerlerde fotoğraf bize sürprizleri hazırlar. Görüntülerle doyurulmuş ve ekranlara bağımlı bir dünyada, bakmak için zaman ayırmak da çok önemlidir, çünkü bakmak her zaman görmek anlamına gelmeyebilir. Bir görüntünün hikayesini anlamak için köşe bucağına bakmak, benzersizliğine dalmak heyecan vericidir. İşte Arles Karşılaşmaları bize bu fırsatı veriyor, bakışınızın eğitilmesi ve yeniden büyülenme. Arles sembolik bir fotoğraf festivali olmanın ötesinde aslında toplumun aynasıdır."

Antik Anfi tiyatro da açılış gecesinde Gregory Crewdson gösterisi.

Arles Fotoğraf Karşılaşmaları'nın baş misafiri Gregory Crewdson ile birlikte Arles gece sunumu sonrası...

Lucien Clergue tarafından kurulduğundan beri Arles Karşılaşmaları yöneticilerinin sanatsal bağımsızlığı festivali eşsiz yapmaktadır. Başkan Christoph Wiesner, yardımcısı Aurélie de Lanlay ve ekibinin yaptığı seçimler nedeniyle, onlar şapka çıkartmak gerekiyor.

Gregory Crewdson, Agnès Varda ve Wim Wenders bizi filmlerden fotoğraflara taşıyor. Açılış gecesindeki sunumunda Gregory Crewdson'un nefes kesen sunumunda bu fotoğrafları nasıl çektiğini gördük ve ona hayranlığımız bir kat daha arttı. Kendisi ile tanışıp konuşabilmek ise başka bir güzellikti.

Bu yıl Salı Fotoğraf Grubu'ndan fotoğrafçı arkadaşlarımızla birlikte geldik. Çok da iyi yapmış olduğumuzu anladık. Fotoğraf üzerine saatlerce tartışma fırsatı bulduk. Çevreyi, Camargue'ı gezme fırsatını da yakalamış olduk.

Geçen yıldan bir miktar rakam verelim. 2022 yılındaki festivalde 127.000 kişi yaklaşık 1.350.000 sergi ziyareti gerçekleştirdi. Kırk gösteri programda yer aldı. Yaklaşık 12.000 m2'lik sergi alanında 23 mekanda yaklaşık 2.500 eser sergilendi. 'Off' denilen ve resmi programda görülmeyen Galerî sergileri ise işin cabası. Sanatçılar ve küratörlerle halka açık turların yanı sıra partiler, projeksiyonlar, yuvarlak masalar ve kitap imza günleri de dahil olmak üzere 70 halka açık etkinlik düzenlendi. Toplamda 165 sanatçı, 20 küratör ve 60 yayıncı davet edildi. Açılış haftasında 4-10 Temmuz tarihleri arasında toplamda 18.585 ziyaretçi geldi.

Bu yıl resmi sergi sayısı 45'e çıkmıştı. Açılış haftasına profesyonel hafta adı veriliyor. Bu yıl profesyonel haftada katılımcı sayısında rekora ulaşıldı. Katılanların %40'ı bizim gibi Fransa dışından gelmişti. Büyük Arles Ekspres denilen Arles dışındaki sergi alanı sayısı da 11'e ulaşmıştı. Bu yıl festivalde 46 küratör ve 100 sanatçı yer almıştı. Sergilenen eserlerin sayısı 4.200 gibi büyük bir sayıya ulaşmıştı. Sadece ilk hafta içinde fotoğrafçılar için 86 etkinlik gerçekleşti. Bunlar arasında panel tartışmaları, toplantılar, projeksiyonlar, sanatçı ve küratörlerle yapılan turlar, kitap imza etkinlikleri gibi etkinlikler bizi bir kez daha Arles Karşılaşmalarına ve onun organizasyonuna hayran bıraktı.

Bana göre bu yıl görülmesi gereken sergilerin başında Diane Arbus, Gregory Crewdson, Agnes Varda, Kuzey fotoğrafçıları sergisi geliyor.

Chapelle Saint-Martin du Mejan kilisesinde Charles Freger sergisi

50 yılı aşkın süredir Arles Karşılaşmaları, küresel sosyal farkındalık için bilinçli olarak hareket etti. Festival, estetik, teknik, siyasi ve sosyal gelişmelere uyum sağlayan bir laboratuvar olarak çalıştı. Deneyimlerinden güç alan ve hala kat edilmesi gereken yolu olduğunu bilen festival, ekolojik ve toplumsal konularla yakından ilgilenmektedir.

Arles Karşılaşmaları Başkanı Christoph Wiesner şöyle düşünüyor: *“Garip gelebilir ama her yıl, çağımızın sismografi aleti gibi Arles Karşılaşmaları, dünyamızın bilinç halini yakalamaktadır. Fotoğrafçıları, sanatçıları ve küratörleri, yaşadığımız dönüşümleri daha iyi görmemize, algılamamıza yardımcı olmaktadır.”* En azından iklim değişikliği farkındalığı, alışkanlıklarımızı doğrudan etkiledi. Bu gereksinimlerin ve öncü rolünün farkında olan festival, bu yıl Lyon’daki Cité Anthropolocène ile işbirliği yaparak Arles bölgesinin ve ekosistemi üzerinde durma kararı aldı.

Bilim adamları, araştırmacılar, düşünürler ve sanatçılar çalışmak üzere Here Near sergisi bize tamamen farklı bir perspektif sunuyor.

Tanja Engelberts Rhône nehri; **Sheng-Wen Lo Camargue**’ı bize sunmaktadır;

her biri bireysel yaklaşımları ve duyarlılıklarıyla, toprak ile su arasındaki ilişkinin korunması gerektiğini gösteriyorlar.

Festival, farklı mekanlarda gerçekleştiriliyor. Bu mekanlar arasında Luma bünyesindeki Tamirhaneler, Monoprix, Croisière ve ‘Yaz Bahçesi’ gibi yerler bulunmaktadır. Festivalin bu yılki yeniliklerinden birisi bir sergiyi ilk kez antik tünellerin içindeki Cryptoporticus’ta gerçekleştirmiş olmasıydı.

Ayrıca festival kapsamında Antik Amfiteyatrodada ve çevrede çeşitli gece etkinlikleri düzenlenmiştir. Bunlar arasında belgesel gösterimleri, performanslar, konserler, DJ setleri gibi etkinlikler yer aldı.

Festivalde ilk hafta çeşitli kitap ödülleri de verildi. Luma Rencontres Dummy Kitap Ödülü’nü **Arash Fayeze’in “APOLIS”** adlı kitabı kazandı. Fotoğraf-metin kitap ödülü, tarihsel kitap ödülü ve otör kitap ödülü gibi kategorilerde ödüller verilmiştir.

Festivalin bir diğer önemli etkinliği Madame Figaro Dergisi’nin ödülüdür. Bu ödül, Arles Karşılaşmalarında sergilenen kadın fotoğrafçılara verilmektedir. Bu yılın kazananı **Hannah Darabi** oldu.

Festivalde 6-27 Eylül tarihleri arasında gerçekleşecek “Rentrée en Images” adlı programda genç fotoğraf öğrencilerine görsel sanatlara ilişkin fikir oluşturma ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirme fırsatı verilecek. Her sınıfta öğrenciler, sergi turları, atölyeler ve usta fotoğrafçılarla buluşma gibi çeşitli etkinliklerle fotoğrafçılıklarını bir üst seviyeye çıkartacaklardır.

Genç yetenekler için “Dior Photography and Visual Arts Award” adlı sergiden...

Genç yetenekler için "Dior Photography and Visual Arts Award" adlı sergiden...

MUTLAK GÖRÜLMESİ GEREKEN SERGİLER

David Lynch'in 1986 yapımı Blue Velvet filmi Gregory Crewdson'un hayatını "dönüştürdüğünü" söylediği favori filmidir. Crewdson'un Luma Tamirhanelerindeki sergisi heyecan vericiydi.

Gregory Crewdson, genellikle karmaşık sahneler ve özenle kontrol edilen aydınlatmalarla oluşturulan sinematografik fotoğraflarıyla tanınır. Fotoğraflarında Edward Hopper izleri olduğu da hissediliyor. Ancak kendi tarzını ve estetiğini yaratabilmiş bir fotoğraf sanatçısı. Konuşmamız sırasında İstanbul'a gelmekten çok mutlu olacağını da bize söyledi. Fotoğrafları izleyiciyi kendine bağlar ve gizemli ve şaşırtıcı bir atmosfer yaratır. Her detay özenle düzenlenmiştir ve her kompozisyon bir hikaye anlatmaktadır. Crewdson yaratıcı sürecinin bir tür terapi olduğunu söylemektedir. Fotoğraflarında melankolinin ötesinde, etkileyici bir güzellikle de izlenir.

Crewdson günlük Amerikan yaşamının sıradanlığını ve gizli güzelliğini ortaya çıkarmaktadır. Anlık garip görüntüler sunan fotoğrafları genellikle şaşırtıcı ve insanda garip bir duygu uyandırıyor.

Modern toplumun paradokslarını dikkatle gözlemlediği anlaşılan Crewdson'un mükemmelliğe duyulan özlemle insan varoluşunun gerçekliği arasındaki gerilimi yakalamaya çalıştığı anlaşıyor.

Sonuç olarak, Gregory Crewdson'un fotoğrafları, insanı düşünmeye çağıran davet ediyor. Gerçeklik algımızı sorgulamamıza ve insan ruhunun derinliklerini keşfetmemize yol açıyor.

Luma sanat merkezindeki Gregory Crewdson sergisinden...

Luma sanat merkezindeki Gregory Crewdson sergisinden...

Saint Trophime Manastırında Eva Nielsen ve Marianne Derrien "Insolaire" adlı sergileri

SAUL LEITER

Saul Leiter (1923-2013), renk kullanımında ustalığıyla tanınan ve 1946'dan itibaren Kodachrome'a ilgi duyan bir Amerikalı fotoğrafçı ve ressamdır. Fotoğrafları, şiirsel kompozisyonları, ince ışık oyunları ve samimi bir atmosferiyle dikkat çeker. Bir ressam olarak, soyut dışavurumcularla yakın ilişkisi vardı ve bu da kendisinin fotoğraf estetiğini etkilemiştir. Saul Leiter, sanki objektifle resim yapmaktadır.

Saint-Trophime'nin girişindeki Palais de l'Archevêché'nin salonlarındaki kalabalık rahatsız etmesine karşın, mucize orada bizi bekliyordu. **"Saul Leiter. Assemblages"** adlı sergiyi gezmek Leiter'i tanımak beni çok etkiledi. Gönül gözüm açıldı. Sanki her fotoğrafında bir güzellik vardı. Serginin küratörü Anne Morin, Lüksemburg Müzesindeki "Vivian Maier" sergisinin küratörüydü. Eğilen Marianne, Sol gözü güneşten saklayan el ve kırmızı şemsiye gibi ikon fotoğrafları olan Leiter şöyle söylüyor; *"Gördüğümüzden emin olmamayı seviyorum. Neden baktığımızı bilmediğimizde, aniden sezgilerimizi anlamaya başlıyor ve bir şey keşfediyoruz. Bu karışıklığı seviyorum."*

CASA SUZANNA

Yine bir Vivian Maier olayı... Bit pazarında bulunmuş fotoğraflardan ortaya çıkan bir öykü. **Casa Susanna**'nın hikayesinde, 1950-1960'lı yıllarda kendilerini tam anlamıyla ifade edebilmek için giyinmeye ihtiyaç duyan orta sınıf Amerikalı erkeklerin sığınağı olan bir yer var. Bu hikaye, yönetmen Sébastien Lifshitz tarafından 2022 yılı yapımı bir filmde anlatılmış. Ancak, aile fotoğraflarına benzer dönem o dönemin fotoğraf baskıları, bu inanılmaz evin iç dünyasına dalmamız yardımcı oluyor. Bu fotoğraflarda, burada yaşayanların hissettiği mutluluk ve özgürlük okunmaktadır. Sanki bu birlik ve basitlikte var olmalarını sağlayan kız kardeşlik bağı söz konusudur. Sergi bu yılın ilginç sergileri arasında...

ROBERTO HUARCAYA

Croisière'deki sergilenen çok uzun ve geniş fotoğraf şeridinde, ziyaretçiye zaman zaman toprak, zaman zaman denizlere doğru dalgalanan ışıkla kaplı bir bitkisel bir dalga gösteriliyor. Bu üç parçadan oluşan enstalasyon, mekanla mükemmel bir uyum içinde ve Perulu **Roberto Huarcaya**'nın en başarılı eserlerden biridir. Roberto Huarcaya'nın fotoğraf makinesi olmadan elde ettiği bu fotogramlar, ışığa hassas bir kağıt kullanılarak yaptığı görüntülerdir. Sanatçı ilk başta, Amazon ormanını fotoğraflamak istemiştir.

Amazon ormanlarında işbirliği yaptığı yerli halkın doğayla olan ilişkisini de görüntülerine yansıtıran bu tekniğe ulaşmıştır.

Bunun yatay bir ilişki olduğunu, insanın doğadaki her şeyin bir parçası olduğunu ve onları kontrol edemediği bir ilişki olduğunu ifade ediyor. Fotoğrafçı, bu görüntüleri oluşturmak için işi element boyutuna ve tesadüfe bırakıyor; yapraklar, böcekler, etraflarında boşluk yaratan saldırgan türler gibi ayrıntıları ayırt edebileceğiniz bu görüntülerde izleyici, hassas fotoğraf içine bıraktığı ormanla, denizle hatta kendisiyle bütünleştiğini görüyoruz.

DIANE ARBUS

Görülmesi gereken diğer sergi 400 küsur fotoğrafıyla ünlü **Diane Arbus**'un Luma sanat merkezindeki **"Constellation-Takımyıldız"** sergisi.

Diane Arbus'un doğumunun 100. yıldönümü nedeniyle, Luma Arles Vakfı, bu olağanüstü fotoğrafçının bugüne kadarki en kapsamlı sergisini sunmakta. Bir enstalasyon şeklinde sergilenmiş fotoğraflar izleyiciyi zaman zaman zora sokuyor. Hangi sırayla izleyeceğinizi bilemiyor, ortada dolaşıp duruyorsunuz. Küratörler 'Acaba kendimizi Diane Arbus gibi hissetmemizi sağlamak' istemiş olabilirler mi? diye düşünmeden edemiyorsunuz. Neil Selkirk, Arbus'un güvendiği bir öğrencisi.

Croisiere de "Ne m'oubliez pas" Beni Unutma adlı sergi. Jean Marie Donat koleksiyonu

Woman in Motion ödülünü kazanan Rosangela Renno ile...

Sanatçının ölümünden bu yana negatiflerini bastırma iznine sahip tek kişi kendisi. Sergiyi onun baskılarından izliyoruz. Roche Holding'in sahibi Maja Hoffmann Koleksiyonu / LUMA Vakfı'nın bir parçası olarak sunulan bu sergi, ziyaretçilere Diane Arbus'un eserinin labirentvari bir yolculuğunu sunarak bizi perspektiflere açıyor.

45 resmi sergi ve en az bir o kadar da OFF denilen galeri sergileri arasından sadece 4 tane seçmiş olmamız az gibi görünse de yer darlığı nedeniyle hoş görüleceğimizi düşünüyoruz.

1 hafta boyunca Arles'da gezinirken bırakın bir Türk sanatçının sergisini bulmak 20 bin kişi arasında sadece Türkçe konuşan iki kişiye rastlamış olmanın sıkıntısını yaşarken birden bire amfityatrodaki bir Arles gecesinde yazar, senarist ve sanatçı **Sedef Ecer**'e rastlamak bizim için çölde vahayı bulmak gibi oldu. Güzel ve etkileyici sunumunu dinlerken biraz da olsa teselli bulduk. Teşekkürler Sedef...

Dummy Kitap ödülünü kazanan "Maciejkan Art" sergisi

Sedef Ecer'in sunumundan sonra...
(Fethi İzan, Sedef Ecer, Mehmet Ömür, Selim Pamuk)

Arles Karşılaşmaları bu yıl 3 Temmuz'da başladı ve Eylül'e kadar devam edecek. Bu yıl kaçırırsanız ve fotoğrafı seviyorsanız önümüzdeki yıl için 1 Temmuz'u ajandanıza yazın.

Otelinizi de şimdiden ayırtın. Yoksa 5-6 ay kala şehir içindeki tüm oteller doluyor. Ancak Arles çevresindeki otellerde yer bulabiliyorsunuz.